

Rapport om risiko og finansiell situation 2023

Den 4. april 2024

Indhold

A	Sammendrag	3
B	Virksomhed og resultater	5
B.1	Virksomhed	5
B.2	Investeringsresultater.....	7
B.3	Resultater af andre aktiviteter.....	8
B.4	Andre oplysninger	8
C	Ledelsessystem	9
C.1	Generelle oplysninger om ledelsessystemet	9
C.2	Fit & Proper	11
C.3	Risikostyringsystem.....	12
C.4	Internt kontrolsystem.....	13
C.5	Outsourcing.....	14
C.6	Andre oplysninger	14
D	Risikoprofil	15
D.1	Markedsrisici, herunder kreditrisici	15
D.2	Modpartsrisici.....	18
D.3	Operationelle risici	18
D.4	Andre væsentlige risici	18
D.5	Andre oplysninger	20

A Sammen drag

Dette er LD Fondes rapport om risiko og finansiel situation for 2023, som udarbejdes i henhold til "Bekendtgørelse om indberetning og offentliggørelse af oplysninger for Lønmodtagernes Dyrtidsfond" af 24. november 2016. Rapportens indhold og opbygning er detaljeret beskrevet i bekendtgørelsen, og rapporten skal udarbejdes årligt. Rapporten redegør for kvalitative og kvantitative forhold af væsentlig betydning for LD Fondes forretning, risiko og finansielle forhold.

LD Fonde er reguleret ved egen lovgivning – LD-loven – og hører under Beskæftigelsesministeriets ressortområde. Dertil er LD Fonde reguleret af Lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler. Finanstilsynet fører tilsyn med LD Fondes efterlevelse af den finansielle regulering.

LD Fonde forvalter under samme juridiske enhed de to økonomisk særskilte fonde Lønmodtagernes Dyrtidsmidler og Lønmodtagernes Feriemidler. Lønmodtagernes Dyrtidsmidler havde ultimo 2023 ca. 397.000 medlemmer, der i 1977-79 fik indefrosset to dyrtidsportioner. Lønmodtagernes Feriemidler bestod ultimo 2023 af ca. 665.000 lønmodtagere, der har bibeholdt opsparede feriemidler i fonden ifm. ændret ferielov.

LD Fonde opnåede i 2023 et investeringsafkast på 4.253 mio. kr. før pensionsafkast, hvoraf 2.360 mio. kr. var afkast i Lønmodtagernes Dyrtidsmidler og 1.893 mio. kr. var i Lønmodtagernes Feriemidler. Medlemmernes formue i LD Fonde var 46.483 mio. kr. ved udgangen af 2023, hvoraf Dyrtidsmidlernes formue udgjorde 25.195 mio. kr. og Lønmodtagernes formue 21.289 mio. kr.

LD Vælger der er den største pulje, som tilbydes dyrtidsmedlemmerne, fik i 2023 et tilskrevet afkast på 10,1 pct. efter omkostninger. Lønmodtagernes Feriemidler fik i 2023 et tilskrevet afkast på 10,1 pct. efter omkostninger og pensionsafkastskat. Afkastet er sammensat af et investeringsafkast på 13,1 % og indeksering af tilgodehavender hos arbejdsgiverne på 4,7 %.

Bestyrelsen for LD Fonde udpeges af beskæftigelsesministeren og består af syv medlemmer, hvoraf fire udpeges efter indstilling fra hovedorganisationerne for lønmodtagere, og tre medlemmer udpeges direkte af ministeren.

LD Fondes direktion består af en direktør. Den daglige ledelse består ud over direktøren af forretningsdirektøren, investeringschefen og økonomichefen.

Bestyrelsesmedlemmer, direktion og øvrige nøglepersoner skal være Fit & Proper-godkendt af Finanstilsynet. LD Fonde modtager årligt en bekræftelse fra disse personer på, at der ikke er sket ændringer i forhold af betydning for vurderingen som Fit & Proper.

Blandt andet for at opnå en effektiv varetagelse af opgaverne og sikre lave omkostninger, benytter LD Fonde i vid udstrækning outsourcing på flere forretningsområder, herunder medlemsadministration og investeringsforvaltning.

LD Fondes kontrol- og overvågningsfunktioner varetages i væsentlig grad ved hjælp af outsourcing-parternes rapportering til LD Fonde. LD Fondes bestyrelse modtager månedlig rapportering om de væsentligste områder af LD Fondes drift.

Udgangspunktet for fastlæggelse af LD Fondes investeringsstrategi baserer sig på medlemsbestanden og scenarier for den langsigtede formueudvikling i de to fonde under forvaltning. Der laves analyser af

investeringsporteføljerne og muligheder for at optimere porteføljerne med henblik på at opnå den bedst mulige balance mellem forventet afkast og risiko. Analyserne inddrager historiske data fra en række forskellige scenarier for udviklingen på de finansielle markeder. På grundlag af beregningerne fastlægger bestyrelsen strategiske porteføljer, der afspejler de ønskede risikoprofiler for LD Vælger og Lønmodtagernes Feriemidler.

Det sikres herudover, at porteføljerne har tilstrækkelig høj likviditet til at kunne honorere udbetalinger fra fondene. Kravet til aktivernes omsættelighed er højere for Lønmodtagernes Dyrtdsmidler end for Lønmodtagernes Feriemidler, da stort set alle dyrtidsmedlemmer er udbetalingsberettigede.

LD Fonde er ikke omfattet af Solvency II, men opgør til internt brug markeds- og modpartsrisiko for LD Vælger og LFM Investeringsaktiver. Ultimo december 2023 udgjorde LD Vælgers markedsrisiko 3.403 mio. kr. og modpartsrisikoen 318 mio. kr. Tilsvarende udgjorde markedsrisikoen 4.210 mio. kr. og modpartsrisikoen 126 mio. kr. for LFM Investeringsaktiver. Bemærk, at LFM Investeringsaktiver udgjorde 71 % af LFM Medlemsformuen ved udgangen af 2023. Risikoen på arbejdsgivertilgodehavendet, der udgør den resterende del af LFM Medlemsformuen, er meget lav.

I løbet af 2023 gennemførte LD Fonde et udbud af investeringsrådgivning/porteføljeforvaltning af alternative investeringer. Der blev ligeledes opstartet et udbud af et analyse- og risikosystem som forventes afsluttet i 2024. Slutteligt valgte bestyrelsen i LD Fonde, grundet faldende interesse og heraf stigende omkostninger, at lukke de fire eksterne puljer i Lønmodtagernes Dyrtdsmidler.

B Virksomhed og resultater

B.1 Virksomhed

B.1.1 Overordnede oplysninger om LD Fonde

B.1.1.1 Lovgrundlag og strategiske forhold

LD Fonde er en forretningsmæssige betegnelse for Lønmodtagernes Dyrtidsfond, som blev oprettet den 1. april 1980. Lønmodtagernes Dyrtidsfond er reguleret af LD-loven, jf. LBK 1109 af 11. oktober 2014 med senere ændringer og hører under Beskæftigelsesministeriets ressortområde. I 2018 blev forvaltningen af indefrosne feriemidler tilføjet ved lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler. LD-lovgivningen fastlægger produkter og medlemsgrupper samt kriterierne for udbetaling og flytning af opsparing. Grundlæggende ændringer i forretningsmodellen skal derfor ske via ændringer i LD-loven eller andre lovregler, der direkte eller indirekte påvirker LD Fondes virksomhed.

Forvaltningen omfatter midlerne i to særskilte økonomiske enheder: Lønmodtagernes Dyrtidsmidler og Lønmodtagernes Feriemidler. De to enheder omtales som fonde med hver sin formue og medlemskare. Der indskydes ikke nye midler løbende i de to fonde.

Forvaltningen af midler i de to fonde skal varetage medlemmernes interesser bedst muligt. Det indebærer, at vi yder en professionel service og investerer midlerne for at opnå højst muligt afkast med betryggende sikkerhed.

Medlemmerne i Lønmodtagernes Dyrtidsfond er berettiget til en pensionssum og næsten alle medlemmer er udbetalingsberettigede. Produktet ligner på mange måder en kapitalpension/aldersopsparing, hvor der er mulighed for individuelle puljevalg. Medlemmerne bærer den økonomiske risiko ved investeringerne, og der er ikke tilknyttet forsikringsmæssige ydelser til ordningen. Der foretages tilskrivning af afkast på daglig basis, og bortset fra et mindre beløb under regnskabsposten "Overført resultat" er hele formuen tilskrevet medlemmernes konti. Ved udgangen af 2023 var der ca. 396.000 medlemmer i Lønmodtagernes Dyrtidsmidler med en samlet formue på 25.195 mio. kr.

Medlemmerne i Lønmodtagernes Feriemidler er berettiget til en pensionssum, der kan udbetales ved folkepensionsalderen eller ved udtræden af arbejdsmarkedet. Produktet adskiller sig fra en aldersopsparing ved, at der betales indkomstskat ved udbetaling. Medlemmerne bærer den økonomiske risiko ved investeringerne, og der er ikke tilknyttet forsikringsmæssige ydelser til ordningen. Der foretages månedlig tilskrivning af afkast. En del af afkastet stammer fra indeksering af tilgodehavender hos arbejdsgiverne. Lønmodtagernes Feriemidler havde ved udgangen af 2023 ca. 665.000 medlemmer med en samlet formue på 21.289 mio. kr.

LD Fonde har ikke nogen egenkapital, solvens eller "egen risiko".

LD Fonde benytter i høj grad outsourcing på væsentlige forretningsområder, herunder medlemsadministration og investeringsforvaltning. Herigennem opnås en fleksibel og omkostningseffektiv forvaltning. Det betyder, at LD Fondes egen organisation har en begrænset størrelse med en direktør og 15,8 medarbejdere (FTE) ultimo 2023.

LD Fondes medlemmer i Lønmodtagernes Dyrtidsmidler har som nævnt mulighed for at placere deres opsparing i en eller flere puljer. Bestyrelsen har valgt, at udbuddet af investeringspuljer skal være

overskueligt for medlemmerne, så der udbydes puljer med relativt enkle investeringsstrategier. LD Fonde tilbyder i alt 6 puljer. 5 puljer hvor der alene er tale om aktie- eller obligationsbaserede produkter og LD Vælger, der udmøntes af LD Fondes investeringsstrategi i form af en blandet investeringsportefølje.

Investeringspolitikken tilrettelægges i begge fonde under hensyntagen til den usikkerhed, der knytter sig til medlemmernes udbetalingsadfærd. Det stiller krav til LD Fondes investeringer, som skal være forholdsvis likvide. På investeringsområdet varetager LD Fonde selv de strategiske og taktiske styringsopgaver, mens de øvrige aktiviteter er outsourced. Kapitalforeningen LD er den centrale forretningsmæssige enhed i investeringsforvaltningen. Gennem outsourcing til en kapitalforening opnås den beskyttelse af LD Fonde som ejer/investor, der er sikret gennem lov om alternative investeringsforvaltere (FAIF-loven). Samtidig betyder organiseringen af investeringerne gennem en kapitalforening, at der ud over interne kontroller af overholdelse af investeringsrammer, ligeledes sker en kontrol hos forvalteren af kapitalforeningen.

B.1.1.2 Virksomhedsoplysninger

LD Fonde – Lønmodtagernes Dyrtidsmidler og Lønmodtagernes Feriemidler
Dirch Passers Allé 27, 2. sal
2000 Frederiksberg
CVR-nr. 61 55 28 12

B.1.1.3 Tilsynsmyndigheder

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø
CVR-nr. 10 59 81 84

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K
CVR-nr. 10 17 27 48

B.1.1.4 Ekstern revision

EY Godkendt Revisionspartnerselskab
Dirch Passers Allé 36
2000 Frederiksberg
CVR-nr. 30 70 02 28

B.1.2 Væsentlige ændringer og begivenheder

B.1.2.1 Lukning af eksterne puljer

LD Fonde valgte i sensommeren 2023 af omkostningsmæssige hensyn at lukke de fire eksterne puljer. Medlemmerne brugte kun de 4 puljer i meget begrænset omfang, og omkostningerne var således blevet for høje relativt set ift. LD Fondes ellers lave omkostningsniveau. Medlemmernes formue blev d. 29. november 2023 flyttet til den investeringsmæssigt tætteste pulje.

B.1.2.2 Udbud af analyse- og risikosystem

LD Fonde har et strategisk ønske om at styrke mulighederne for intern performance- og risikoanalyse. Derfor blev der i efteråret 2023 igangsat et udbud efter et analyse- og risikosystem. Systemet forventes implementeret i løbet af 2024.

B.1.2.3 Udbud af investeringsrådgivning

Der er i løbet af 2023 færdiggjort et EU-udbud af investeringsrådgivning/porteføljeforvaltning vedrørende alternativer, hvor BankInvest vandt mandatet. Det forventes at være implementeret i løbet af 2024. På LD Fondes web fremgår LD samtlige porteføljeformagter. Link til oversigten fremgår her <https://www.ld.dk/om-ld-fonde/investering/investeringsstrategi/portefoljeforvaltere/>

B.2 Investeringsresultater

B.2.1 Investeringsresultat

LD Fondes samlede investeringsafkast er for 2023 opgjort til 4.253,4 mio. kr. før pensionsafkastskat og - 3.862,3 mio. kr. efter pensionsafkastskat. I tabel 1 og tabel 2 ses sammensætningen af LD Fondes investeringsafkast for årene 2023 og 2022, således som det fremgår af resultatopgørelsen i årsrapporten. Indtægter og udgifter er fordelt på henholdsvis Dyrtdsmidler og Feriemidler.

Tabel 1. Investeringsresultat 2023

Mio. kr.	Lønmodtagernes Dyrtdsmidler	Lønmodtagernes Feriemidler	LD Fonde i alt
Renteindtægter og udbytter mv.	465,6	276,6	742,1
Indeksring af tilgodehavende feriemidler hos arbejdsgivere	-	1.467,0	1.467,0
Kursreguleringer	1.979,8	1.471,0	3.450,8
Indeksring af lån fra staten	-	-1.280,2	-1.280,2
Renteudgifter	-32,5	-7,5	-40,1
Omkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-52,8	-33,5	-86,3
Investeringsafkast i alt	2.360,0	1.893,4	4.253,4
Pensionsafkastskat	-337,4	-53,7	-391,1
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat i alt	2.022,7	1.839,6	3.862,3

Tabel 2. Investeringsresultat 2022

Mio. kr.	Lønmodtagernes Dyrtdsmidler	Lønmodtagernes Feriemidler	LD Fonde i alt
Renteindtægter og udbytter mv.	316,5	230,9	547,4
Indeksring af tilgodehavende feriemidler hos arbejdsgivere	-	1.043,6	1.043,6
Kursreguleringer	-2.943,7	-2.071,6	-5.015,3
Indeksring af lån fra staten	-	-889,4	-889,4
Renteudgifter	-13,9	-5,9	-19,7
Omkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-50,9	-29,3	-80,2
Investeringsafkast i alt	-2.692,0	-1.721,6	-4.413,6
Pensionsafkastskat	392,5	596,7	989,3
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat i alt	-2.299,5	-1.124,8	-3.424,3

I tabel 3 og tabel 4 ses LD Fondes investeringsafkast for 2023 og 2022 opdelt på aktivklasser.

Tabel 3. Afkast i procent før pensionsafkastskat opdelt på aktivklasser 2023

	Lønmodtagernes Dyrtsmidler	Lønmodtagernes Feriemidler
Grunde og bygninger	-	-
Børsnoterede og ikke-børsnoterede kapitalandele	14,2	17,5
Guldrandede obligationer og kreditobligationer	8,7	8,5
Øvrige finansielle investeringsaktiver	0,5	-1,7
Tilgodehavende feriemidler hos arbejdsgiverne	-	4,7

Note: 'Øvrige investeringsaktiver' udgøres af de investeringer, der ikke indeholdes i hovedkategorierne Grunde, Kapitalandele og Obligationer. Linjen består i al væsentlighed af derivater og kontantkonti. Det procentmæssige afkast kan udvise betydelige fluktuationer.

Tabel 4. Afkast i procent før pensionsafkastskat opdelt på aktivklasser 2022

	Lønmodtagernes Dyrtsmidler	Lønmodtagernes Feriemidler
Grunde og bygninger	-	-
Børsnoterede og ikke-børsnoterede kapitalandele	-14,5	-16,3
Guldrandede obligationer og kreditobligationer	-6,8	-9,1
Øvrige finansielle investeringsaktiver	20,7	5,5
Tilgodehavende feriemidler hos arbejdsgiverne	-	2,2

Note: 'Øvrige investeringsaktiver' udgøres af de investeringer, der ikke indeholdes i hovedkategorierne Grunde, Kapitalandele og Obligationer. Linjen består i al væsentlighed af derivater og kontantkonti. Det procentmæssige afkast kan udvise betydelige fluktuationer.

Der henvises til LD Fondes årsrapport 2023 for yderligere oplysninger om årets resultat af investeringsaktiviteter.

B.2.2 Securitiseringer

LD Fonde har direkte investeringer i securitiseringer på 506 mio. kr. pr. 31. december 2023 svarende til 1,3 pct. af LD Fondes samlede investeringsaktiver på opgørelsesdagen. Der er tale om high-grade securitiseringer (med minimum investment-grade rating) i europæiske ABS'er, der overholder EU's risk retention regler. Investeringer foregår i en afdeling i Kapitalforeningen LD.

B.3 Resultater af andre aktiviteter

Der er ikke andre væsentlige indtægter og udgifter i LD Fonde.

B.4 Andre oplysninger

Alle relevante og væsentlige oplysninger indgår i kapitlets øvrige afsnit.

C Ledelsessystem

C.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet

LD Fondes forretningsorden for bestyrelsen og bestyrelsens instruks til direktionen beskriver fordelingen af opgaver og ansvar mellem bestyrelse og direktion. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for LD Fonde og træffer beslutning om forretningsmodel, overordnet risikovurdering og risikoprofiler for medlemsformuerne i de to fonde. Under hensyntagen til forretningsmodellen, som afgrænset i lovgivningen for LD Fonde, fastlægger bestyrelsen i politikker og beredskabsplaner de overordnede strategiske mål for de enkelte risikoområder, herunder identifikation og afgrænsning af de risici, LD Fonde ønsker at påtage sig på de pågældende områder.

Bestyrelsen får to gange årligt forelagt en administrationsrapport med opfølgning på de outsourcede aktiviteter og interne administrative forhold. På den baggrund tager bestyrelsen stilling til LD Fondes overordnede risici, om LD Fondes organisering opfylder kravene i lovgivningen, og om LD Fonde har effektive former for virksomhedsstyring. Det vurderes, at ledelsessystemet som beskrevet nedenfor er fyldestgørende i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af de risici, der er forbundet med LD Fondes virksomhed.

C.1.1 Sammensætning af ledelsen

C.1.1.1 Bestyrelse

Sammensætningen af LD Fondes bestyrelse fastlægges i LD-loven. Bestyrelsen udpeges af beskæftigelsesministeren og består af syv medlemmer, hvoraf fire udpeges efter indstilling fra hovedorganisationerne for lønmodtagere, og tre medlemmer udpeges direkte af ministeren.

Bestyrelsen har besluttet ikke at nedsætte et revisionsudvalg. Bestyrelsen varetager de relevante opgaver, som ellers ville være henlagt til et sådant udvalg. Det er vurderet, at nedsættelse af et revisionsudvalg ikke er nødvendigt på baggrund af LD Fondes struktur og organisation på regnskabsområdet. Det er ligeledes besluttet ikke at oprette en intern revision.

LD Fondes bestyrelse afholder seks bestyrelsesmøder årligt, hvoraf et møde udvides med et bestyrelsesseminar, hvor der kan gås dybere på udvalgte områder. Bestyrelsen modtager månedlig rapportering om de væsentligste områder af LD Fondes drift.

C.1.1.2 Direktion og daglig ledelse

LD Fondes direktion består af en direktør. Den daglige ledelse var ved udgangen af 2023 bestående af direktøren og forretningsdirektøren. Efter udgangen af 2023 er ledelsesstrukturen ændret, således den pr. 1. marts 2024 består af direktør, forretningsdirektør, investeringschef og chef for økonomi og risiko. Direktøren, forretningsdirektøren og chefen for økonomi og risiko er nøglepersoner, mens investeringschefen er væsentlig risikotager.

På grundlag af bestyrelsens risikovurdering, politikker og retningslinjer udarbejder direktionen bistået af organisationen forretningsgange for alle væsentlige aktiviteter. Direktionen udsteder herudover beføjelser, hvor relevant, til ledende medarbejdere.

Direktøren, forretningsdirektøren og chefen for økonomi og risiko udgør bestyrelsen i Kapitalforeningen LD, hvor størstedelen af investeringsaktiverne er placeret, og er forpligtet til at udføre denne opgave i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger.

Yderligere information om LD Fondes bestyrelse og direktør findes i LD Fondes årsrapport 2023.

C.1.2 Væsentlige ændringer i ledelsessystemet

LD Fondes ledelsessystem er i al væsentlighed uændret, men der er sket flere mindre ændringer i organiseringen og referenceforhold for ledelsen.

Efter vicedirektørens fratrædelse besluttede bestyrelsen i december 2022, at direktionen for LD Fonde alene skulle omfatte direktøren. I forlængelse heraf blev økonomiafdelingen lagt ind under forretningsdirektørens ansvarsområde. Forretningsdirektøren fik en ny fit & proper godkendelse, som omfattede det udvidede ansvarsområde.

2023 har budt på andre mindre ændringer i LD Fondes organisering, som kan ses som en forberedelse af den organisering, der er trådt i kraft pr. 1. marts 2024. Formålet med ændringerne er at skabe mere robuste enheder og en tydeligere adskillelse mellem risiko- og performanceanalyse og investeringsteamet. Se nærmere herom under punkt C.1.2.2.

C.1.2.1 Ændringer i LD Fondes bestyrelse

På indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation og udpeget af beskæftigelsesministeren indtrådte Ingerlise Buck d. 1. april 2023 i bestyrelsen for LD Fonde.

Kirsten Smedegaard Andersen blev genudpeget af beskæftigelsesministeren for en ny 3-årig periode pr. d. 1. april 2023.

D. 10. maj blev Morten Skov Christiansen udpeget til LD Fondes bestyrelse af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Bestyrelsen konstituerede sig d. 12. maj 2023, hvor Morten Skov Christiansen blev formand og Ane Arnth Jensen fortsatte som næstformand.

C.1.2.2 Ændring i daglig ledelse i LD Fonde

Pr. den 1. september 2023 blev økonomichefen udpeget som nøgleperson, og der blev udpeget to væsentlige risikotagere i investeringsafdelingen, hvoraf den ene er fratrukket pr. 1 marts 2024.

Som tidligere nævnt er der pr. 1. marts 2024 sket yderligere en justering af organiseringen. Ledelsen af investeringsteamet er samlet hos investeringschefen. Risiko- og performance rapportering er lagt ind under økonomichefens ansvarsområde, og referencen for chefen for økonomi og risiko er rykket til direktøren.

Direktøren leder en tværgående ledelsesgruppe, som omfatter forretningsdirektøren (nøgleperson), chefen for økonomi & risiko (nøgleperson) og investeringschefen (væsentlig risikotager).

C.1.3 Aflønningspolitik og -praksis

LD Fondes aflønningspolitik er udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse om ledelse og styring i Lønmodtagernes Dyrtidsfond og Bekendtgørelse om lønpolitik og aflønning i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

LD Fondes bestyrelse er alene aflønnet ved et fast honorar og er således ikke omfattet af variabel aflønning. Der er ikke tilknyttet pension eller fratrædelsesgodtgørelse til bestyrelshvervet i LD Fonde.

Direktionen er aflønnet ved et fast honorar og er ikke omfattet af variabel aflønning. Direktionen har ikke en kontraktmæssig ret til fratrædelsesgodtgørelse. Der er ikke udbetalt fratrædelsesgodtgørelse til direktionsmedlemmer i 2023.

LD Fondes nøglepersoner og væsentlige risikotagere er aflønnet ved et fast honorar og er ikke omfattet af variabel aflønning.

Der er ikke indgået ordninger om tillægspension eller tidlig pensionering for direktionen eller nøglepersoner.

Yderligere information om aflønning af direktion og væsentlige risikotagere findes i LD Fondes årsrapport 2023 og på ld.dk.

C.1.4 Væsentlige transaktioner

Der har ikke været foretaget væsentlige transaktioner med personer, som udøver en betydelig indflydelse på LD Fonde.

C.2 Fit & Proper

C.2.1 Politik for Fit & Proper

Bestyrelsen udpeges af beskæftigelsesministeren, og loven foreskriver, at et medlem af bestyrelsen og direktionen skal have fyldestgørende erfaring til at udøve sit hverv eller varetage sin stilling. LD Fondes politik for Fit & Proper er udarbejdet efter kravene opstillet i loven og gælder for LD Fondes bestyrelse, direktøren og øvrige nøglepersoner i LD Fonde. Øvrige nøglepersoner i LD Fonde er forretningsdirektøren og økonomichefen.

Bestyrelsesmedlemmer og direktion skal være Fit & Proper-godkendt af Finanstilsynet. Øvrige nøglepersoner skal ligeledes opfylde Finanstilsynets krav til Fit & Proper-godkendelse.

LD Fonde modtager årligt en bekræftelse fra disse personer på, at der ikke er sket ændringer i forhold af betydning for vurderingen som Fit & Proper.

C.2.2 Proces for Fit & Proper vurdering

LD Fondes bestyrelse gennemfører årligt en evaluering af, om bestyrelsen tilsammen besidder den nødvendige viden og erfaring til at kunne sikre en forsvarlig drift af LD Fonde. Med udgangspunkt i LD Fondes forretningsmodel og baseret på de enkelte bestyrelsesmedlemmers kompetencer, vurderer bestyrelsen en gang årligt, om den samlede bestyrelse har en hensigtsmæssig kompetenceprofil.

For direktøren foretager bestyrelsen en løbende evaluering af, om direktøren varetager sine opgaver i overensstemmelse med fastlagte politikker og retningslinjer. En gang årligt gennemfører bestyrelsen en opsummerende vurdering af direktørens arbejde og samarbejde med bestyrelsen. Direktøren foretager en gang årligt en opsummerende vurdering af nøglepersoners arbejde og samarbejde med direktøren. Bestyrelsen orienteres om konklusionen af vurderingen.

C.3 Risikostyringssystem

C.3.1 Risikostyringssystem, strategier, processer

LD Fondes forretningsmæssige risici er primært knyttet til to forhold. Det første vedrører Lønmodtagernes Dyrtingsmidler, herunder de risici, som knytter sig til usikkerheden om forløbet af de fremtidige udbetalinger samt markedsrisici mv. på investeringsaktiverne. Det andet forhold vedrører Lønmodtagernes Feriemidler, hvor markedsrisici har størst betydning for formueudviklingen. For feriemidlerne har andelen af formuen, som står hos arbejdsgiverne og arbejdsgivernes indbetalingsadfærd også betydning.

Derudover lægges der vægt på, at porteføljerne er tilstrækkeligt likvide til medlemsudbetalinger mv. kan imødekommes.

Ud over likviditetskravet er afvejningen af forventet investeringsafkast over for markedsrisiko helt essentiel. Denne afvejning tager udgangspunkt i bestyrelsens vurdering af medlemmernes risikotolerance. LD Fonde arbejder struktureret med modelbaserede analyser med henblik på at fastlægge en strategisk portefølje og et benchmark for LD Vælger, og der optimeres på forskellige risikoprofiler. Samtidig fastlægges en række restriktioner, så risikotolerancer opfyldes og muligheden for løbende at udbetale midlerne effektivt bevares.

For feriemidlerne anvendes, på tilsvarende vis som for LD Vælger, modelbaserede analyser til at fastlægge en strategisk portefølje og benchmark. Der fastlægges et risikoniveau for dels den samlede formue, der ud over investeringsaktiverne indeholder et tilgodehavende hos arbejdsgiverne, og dels investeringsaktiverne. Det forventes, at mandatet med børsnoterede alternative investeringer implementeres i porteføljen i løbet af første halvår 2024.

Rammerne for den taktiske risikostyring fastlægges af bestyrelsen i årlige retningslinjer. Der fastlægges for hver aktivtype et udsvingsbånd i forhold til den strategiske portefølje, hvorved bestyrelsen afgrænser direktionens mulighed for at foretage dispositioner. Bestyrelsen fastlægger ligeledes supplerende risikorammer for valutakurs- og renterisici samt kredit- og modpartsrisici, samt for anvendelsen af afledte finansielle instrumenter.

C.3.2 Investering i overensstemmelse med "prudent person"-princippet

LD-loven fastlægger, at investeringerne er omfattet af det såkaldte "prudent person"-princip. Princippet betyder, at det er bestyrelsens ansvar for hver af de to medlemsgrupper at fastlægge en passende risikoprofil. For LD Vælger og LFM Medlemsformuen fastlægges risikoprofilen på baggrund af karakteristika (forventet investeringshorisont og socioøkonomiske forhold). Der sigtes mod en risikoprofil, der er på linje med risikoprofilen for medlemmernes øvrige opsparing i pensionsprodukter. Der tages udgangspunkt i den gennemsnitlige investeringshorisont for de to medlemsgrupper.

Risikoprofilerne danner grundlag for fastlæggelsen af de strategiske porteføljesammensætninger. De strategiske porteføljer fastsættes, så medlemmernes interesser varetages bedst muligt, og der alene investeres på en sådan måde, at LD Fonde kan identificere, måle, veje, kontrollere og rapportere om risici. Bestyrelsen fastsætter herudover rammer for aktivallokering, valutaafdækning, renterisiko og brug af finansielle instrumenter, der definerer direktionens mulighed for at styre puljernes risiko.

C.4 Internt kontrolsystem

LD Fondes bestyrelse har det overordnede ansvar og træffer blandt andet beslutning om forretningsmodel, strategi, risikoappetit og risikoprofil. Beslutningerne udformes i årlige retningslinjer, der specificerer investerings- og risikorammer.

Investerings- og risikorammerne udmøntes for langt den overvejende del i Kapitalforeningen LD (herefter KLD). Bestyrelsen i KLD, der består af LD Fondes direktør, forretningsdirektør og økonomichef, har ansvaret for at sikre, at forvalteren af KLD opfylder sine forpligtelser. Forvalteren påtager sig den daglige ledelse af KLD, udøvelse af porteføljepleje og risikostyring. Forvalteren har delegeret porteføljevaltningen for de enkelte afdelinger til flere porteføljeforvaltere, hvoraf LD Fonde er en.

LD Fonde er porteføljeforvalter i KLD's såkaldte puljeafdelinger og dermed ansvarlig for aktivallokering, overordnet risikostyring samt likviditetsstyring i disse afdelinger. Den løbende aktivallokering og risikostyring i afdelingerne foregår efter beslutning i LD Fondes interne investeringskomité, der består af direktøren og investeringsteamet. Der føres beslutningsreferat af møderne i komitéen. Der afholdes møder i compliance- og risikokomite for at sikre opfølgning på investeringsrammer, og at operationelle risici identificeres, registreres og får en passende opfølgning.

LD Fondes kontrol- og overvågningsfunktioner varetages i væsentlig grad ved hjælp af outsourcing-partneres rapportering til LD Fonde. For investeringerne i KLD modtager LD Fonde compliance-rapporter omfattende overholdelse af risikorammer fra forvalteren. Der modtages desuden en månedlig investeringsrapportering, samt yderligere intern rapportering til investeringskomitémøderne.

LD Fonde er ifølge bekendtgørelse om ledelse og styring af Lønmodtagernes Dyrtidsfond ikke forpligtet til at have en risikostyringsfunktion, compliance-funktion, aktuarfunktion eller intern audit-funktion.

C.4.1 Rapporteringsprocedurer

LD Fondes bestyrelse modtager månedlig rapportering om de væsentligste områder af LD Fondes drift. Den månedlige rapportering indeholder blandt andet information om investeringsafkast i LD Vælger og LFM Investeringsaktiver.

LD Fondes bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering vedrørende overholdelsen af investeringsrammer, udviklingen i de enkelte aktivgrupper, samt en risikoopgørelse og -rapportering omfattende markeds- og modpartsrisici for LD Vælger og LFM Investeringsaktiver, hvor opgørelsesmetoden er den samme, som pensionsinstitutter underlagt Solvency II benytter. LD Fonde er ikke omfattet af Solvency II.

LD Fondes interne investeringskomité modtager til de månedlige møder materiale vedr. afkast, aktivallokering, der udarbejdes af forvalteren, som er uafhængig af investeringskomitéen. Rapporteringen er en del af grundlaget for overvågning og styring af LD Fondes investeringsaktiver.

LD Fondes compliancekomité modtager månedligt compliance-rapporter fra forvalteren omfattende overholdelse af risikorammer for samtlige afdelinger i KLD, og herunder afdelinger, hvor LD Fonde er porteføljeforvalter. LD Fondes bestyrelse modtager til hvert møde en compliancerapport for samtlige afdelinger i KLD.

LD Fondes investeringsafdeling modtager månedlig rapportering for mandater fra forvalteren (Nykredit Portefølje Administration) og fra porteføljeforvalterne. Dertil kommer LD Fondes egen rapportering, der fokuserer på mandaternes faktoreksponering mv. Rapporteringen er en del af grundlaget for den løbende opfølgning på porteføljevaltningen i mandater, som er outsourcet.

C.5 Outsourcing

C.5.1 Outsourcingspolitik

LD-loven foreskriver, at LD Fonde kan indgå aftaler om administration, it-leverancer og formueforvaltning med eksterne leverandører, og angiver visse minimumskrav, som LD Fonde skal sikre, at leverandøren til enhver tid opfylder.

LD Fonde benytter sig af en betydelig grad af outsourcing af administrative opgaver for derigennem at opnå en effektiv udførelse af opgaverne og sikre lave omkostninger. Det overordnede mål for outsourcing er således at opnå administrative, operationelle, systemmæssige og økonomiske fordele til gavn for LD Fondes medlemmer.

Outsourcing af vigtige eller kritiske operationelle funktioner eller aktiviteter skal besluttes af LD Fondes bestyrelse. Bestyrelsen har udfærdiget en politik for outsourcing af LD Fondes aktiviteter i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om outsourcing af væsentlige aktivitetsområder. Outsourcing skal ske inden for den risikovurdering og de strategier, som er fastlagt af LD Fondes bestyrelse. Relevante aspekter af leverandørernes risikostyrings- og interne kontrolsystemer skal være tilstrækkelige til at sikre, at outsourcing ikke medfører en væsentlig forringelse af kvaliteten af ledelsessystemet eller en unødigt forøgelse af den operationelle risiko i LD Fonde. LD Fondes egen organisation skal kunne fastlægge strategi og rammer for de outsourcete aktiviteter og foretage løbende overvågning og opfølgning på aktiviteter og leverandører.

For at minimere risici forbundet med outsourcing, reguleres aktiviteterne i skriftlige aftaler, der fastlægger de rettigheder og forpligtelser, som LD Fonde og leverandøren hver især har. Direktionen og den øvrige ledelse sikrer ved krav forud for indgåelse af outsourcing-kontrakter, at leverandørerne har den evne, kapacitet og de tilladelser, der efter den relevante lovgivning er foreskrevet, for at kunne varetage de outsourcete opgaver på tilfredsstillende vis. Outsourcete aktiviteter overvåges løbende, og der rapporteres mindst to gange årligt til bestyrelsen om opgaveløsningen på de outsourcete forretningsområder.

C.5.2 Vigtige outsourcete funktioner og aktiviteter

Bestyrelsen har besluttet at outsource følgende kritiske og vigtige operationelle funktioner og aktiviteter:

- Medlemsadministration
- Forvaltning og depositarydelse
- Investeringsrådgivning/porteføljeforvaltning
- It-drift og support

Yderligere information om aktuelle samarbejdspartnere og porteføljeforvaltere findes på LD Fondes hjemmeside under Samarbejdspartnere og Porteføljeforvaltere.

C.6 Andre oplysninger

LD Fonde har for første gang offentliggjort en rapport om samfundsansvar, hvor vi gør rede for vores arbejde med at tage højde for bæredygtighedsrisici og at investere i virksomheder, som bidrager til grøn og retfærdig omstilling. I rapporten redegøres der for vores udøvelse af aktivt ejerskab. Rapporten er tilgængelig på ld.dk

D Risikoprofil

I overensstemmelse med bestemmelserne i LD-loven og Bekendtgørelse om ledelse og styring af Lønmodtagernes Dyrtdidsfond udarbejder direktionen årligt en vurdering af de væsentligste risici i LD Fonde og i KLD. Risikovurderingen skal danne grundlag for bestyrelsens vurdering af, om LD Fondes organisering er indrettet på en hensigtsmæssig og betryggende måde. Med udgangspunkt i Risikovurderingen fastlægger bestyrelsen relevante Politikker og Retningslinjer til direktionen.

Dette afsnit omhandler risici i LD Fonde. De væsentligste risici er markedsrisici og modpartsrisici.

D.1 Markedsrisici, herunder kreditrisici

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at investeringerne mister værdi på grund af bevægelser på de finansielle markeder. Markedsrisikoen opgøres for LD Vælger og LFM Investeringsaktiver.

Ved tilrettelæggelsen af investeringsstrategien, hvor LD Fondes bestyrelse fastlægger Retningslinjer for investeringerne i det efterfølgende år, anvendes modelberegninger, der genererer en række forskellige scenarier for udviklingen på de finansielle markeder. Der beregnes forventet afkast og risiko under antagelse af forskellige aktivallokeringer med fokus på porteføljernes risikoegenskaber, herunder såkaldte halescenarier. I Feriemidlernes samlede formue indgår et arbejdsgivertilgodehavende, som forrentes med udviklingen i den ferieberettigede løn. Ved sammensætning og fastlæggelse af risikoen i investeringsporteføljen tages der hensyn til vægtningen mellem arbejdsgivertilgodehavendet og LFM Investeringsaktiver, idet arbejdsgivertilgodehavendet har en diversificerende effekt på den samlede formue.

Ud over den årlige fastlæggelse af markedsrisikoen sker der opfølgning på markedsrisiko månedligt. Markedsrisikoen er beregnet på tilsvarende vis, som markedsrisikoen opgøres under Solvency II. Da LD Fonde ikke er omfattet af Solvency II, er opgørelsen af markedsrisikoen alene til internt brug til kvantificering af de risici, der påvirker markedsværdien i LD Vælger og LFM Investeringsaktiver. LD Fonde beregner risikoen baseret på standardmodellen. Markedsrisikoen består af:

- Aktierisiko
- Renterisiko
- Spændrisiko
- Valutakursrisiko
- Ejendomsrisiko
- Koncentrationsrisiko

D.1.1 Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af aktiekursfald. I standardmodellen opdeles aktier i henholdsvis type 1 og type 2 aktier. Type 1 aktier er børsnoterede aktier i et OECD-land. Type 2 aktier er øvrige børsnoterede aktier og unoterede aktier. Investeringsfonde, der ikke gennemlyses, behandles som type 2 aktier, uanset indholdet i fonden. Aktierisikoen beregnes som et fald på 39 pct. og 49 pct. for henholdsvis type 1 og type 2 aktier. Faldet korrigeres med den symmetriske aktiejustering, der oplyses af EIOPA.

D.1.2 Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i renterne. I standardmodellen opgøres renterisikoen på alle rentebærende værdipapirer på papirniveau. Renterisikoen beregnes som værdiændringen af alle rentebærende værdipapirer ved en ikke parallel forskydning af rentekurven, dog minimum med 1 procentpoint.

D.1.3 Kreditspændrisiko

Kreditspændrisiko er risikoen for tab i form af værdiforringelse på rentebærende værdipapirer som følge af, at kreditværdigheden falder, eller at obligationen misligholdes. Risikoen beregnes som det tab, der sker ved en udvidelse af kreditspændene. Størrelsen af tabet afhænger af værdipapirets kreditvurdering og varighed. For statsobligationer udstedt af et EØS-land, hvor obligationen er udstedt i landets egen valuta, er kreditrisikoen 0. Realkreditobligationer har en lavere risiko end øvrige obligationer.

D.1.4 Valutakursrisiko

Valutakursrisiko er risikoen for tab på investeringer i andre valutaer end danske kroner. Valutakursrisikoen beregnes som værditabet på alle investeringer i udenlandsk valuta ved, at valutaen falder med 25 pct. For investeringer i euro beregnes værditabet dog kun for et fald på 0,4 pct. som følge af den danske fastkurspolitik over for euro.

D.1.5 Ejendomsrisiko

Ejendomsrisiko er risikoen for tab på direkte investeringer i ejendomme. LD Vælger og LFM Investeringsaktiver har ingen direkte ejendomsinvesteringer, og derfor er ejendomsrisikoen 0.

D.1.6 Koncentrationsrisiko

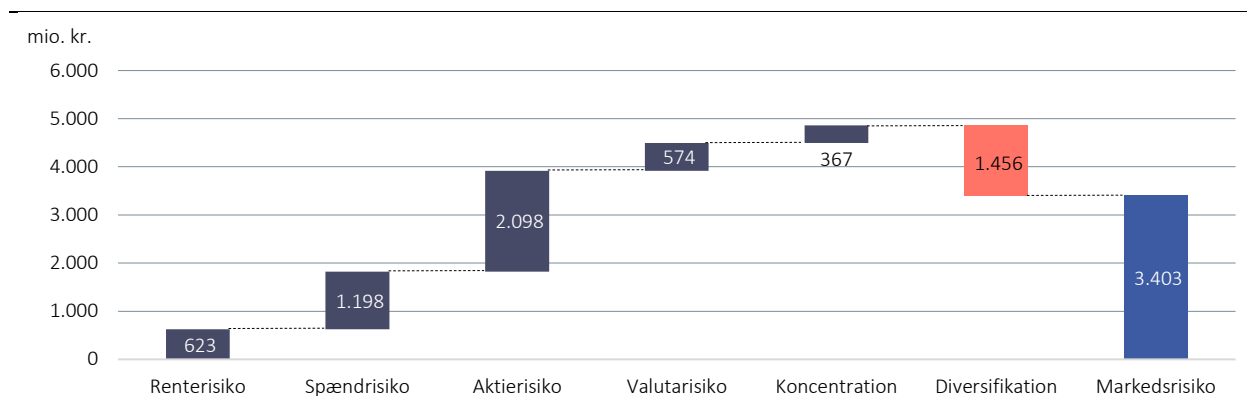
Koncentrationsrisiko er risikoen for yderligere tab som følge af at have store eksponeringer mod enkelte udstedere, hvorved investeringsporteføljen er mindre diversificeret. En udsteder har koncentrationsrisiko, hvis eksponeringen overstiger en tærskelværdi, som er afhængig af blandt andet udstederens rating. LD Fonde har valgt at opgøre koncentrationsrisikoen for realkreditinstitutter på institutniveau og ikke på institutternes kapitalcentre. For statsobligationer udstedt af EØS-lande i landenes egen valuta er koncentrationsrisikoen 0.

D.1.7 Samlet markedsrisiko

Figur 3 og figur 4 viser henholdsvis LD Vælgers og LFM Investeringsaktiver samlede markedsrisiko baseret på ovenstående risikotyper. Da ovenstående risikotyper ikke er fuldt korrelerede, er den samlede markedsrisiko lavere end summen af de enkelte risikotyper.

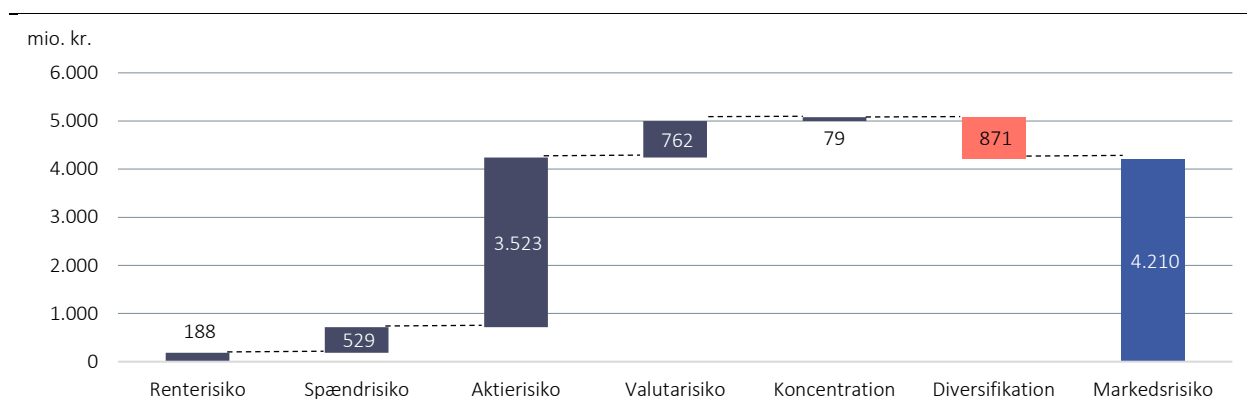

Figur 1. Markedsrisiko for LD Vælger pr. 31. december 2023

Ultimo 2023 udgjorde LD Vælgers markedsrisiko 3.403 mio. kr. Sammenholdt med 31. december 2022, hvor markedsrisikoen udgjorde 3.774 mio. kr., er markedsrisikoen faldet som følge af primært lavere spændrisiko og i mindre grad rente- og valutakursrisiko.

Figur 2. Markedsrisiko for LFM Investeringsaktiver pr. 31. december 2023

Markedsrisikoen for LFM Investeringsaktiver udgjorde 4.210 mio. kr. 31. december 2023. Sammenholdt med ultimo 2022 er markedsrisikoen steget med 595 mio. kr., på baggrund af en stigning i aktierisikoen.

D.1.8 Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af forringet kreditkvalitet eller tab som følge af, at en modpart ikke kan opfylde sine forpligtelser. Kreditrisiko opdeles således i kreditspændrisiko, som er beskrevet ovenfor, og modpartsrisiko, som beskrives i afsnittet D.2. Modpartsrisici.

D.1.9 Foranstaltninger til vurdering af markedsrisiko

Der henvises til afsnit C.4.1. Rapporteringsprocedurer.

D.1.10 Stresstest og risikoanalyser

Der udarbejdes stresstest til løbende evaluering af porteføljens risici jf. afsnit C.3.2 Investering i overensstemmelse med "prudent person"-princippet og C.4.1 Rapporteringsprocedurer.

D.2 Modpartsrisici

Modpartsrisiko er risikoen for tab i tilfælde af, at modparter ikke opfylder deres forpligtelser. Modpartsrisikoen opstår i forbindelse med indgåelse af kontrakter i afledte finansielle instrumenter (derivater) og på kontantindeståender i pengeinstitutter. Modpartsrisikoen tager udgangspunkt i ”tab ved misligholdelse”, som er det tab, LD Fonde vil få, hvis modparten misligholder forpligtelsen, fx ved at pengeinstitutter går konkurs. Modpartsrisikoen beregnes som standardafvigelsen på tab ved misligholdelse med udgangspunkt i eksponeringen mod den enkelte modpart grupperet efter rating.

LD Vælgers samlede modpartsrisiko udgjorde 318 mio. kr. pr. 31. december 2023.

LFM investeringsaktivers samlede modpartsrisiko udgjorde 126 mio. kr. pr. 31. december 2023.

D.2.1 Foranstaltninger til vurdering af modpartsrisiko

Der henvises til afsnit C.4.1. Rapporteringsprocedurer.

D.3 Operationelle risici

De operationelle risici er begrænsede, idet LD Fonde har en enkel forretningsmodel og udbyder simple produkter til medlemmerne. Organisationens størrelse og kompleksitet gør, at der er en overskuelig organisationsstruktur med en klar organisatorisk ansvarsfordeling. LD Fonde har som tidligere nævnt valgt at outsource mange aktiviteter, hvor der stilles krav om, at aktiviteterne bliver leveret på et højt kvalitetsniveau (med lavere risiko), end hvad der er muligt internt i organisationen.

Operationelle risici søges imødegået med risikoreducerende foranstaltninger i form af politikker og retningslinjer, forretningsgange og kontroller (herunder beredskabsplaner). LD Fonde tillægger kvaliteten i rapporteringen til LD Fondes bestyrelse væsentlig betydning, bl.a. med henblik på at bestyrelsen kan varetage sine kontrol- og overvågningsforpligtelser.

Når der opstår fejl i LD Fonde registreres dette, og der rapporteres til bestyrelsen om væsentlige fejl hos outsourcing-partnere og i LD Fondes egen organisation.

LD Fonde arbejder løbende på at styrke håndteringen af operationelle risici, og anvender i denne sammenhæng sparring med relevante partnere. Det forventes, at der i takt med den løbende opmærksomhed på området, vil ske yderligere rapportering og løbende optimering af processerne.

D.4 Andre væsentlige risici

D.4.1 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at LD Fonde ikke kan skaffe tilstrækkelig likviditet til at finansiere medlemsudbetalinger og flytninger til tiden. Likviditetsrisiko er en væsentlig risiko for LD Fonde men primært i Lønmodtagernes Dyrtidsmidler. For Lønmodtagernes Feriemidler vil udbetaling primært være afhængig af hvornår medlemmerne når pensionsalderen, og dermed kan få udbetalt deres opsparring. Det betyder, at udbetalingsomfanget på nuværende tidspunkt kan prognosticeret med stor sikkerhed. Følgende afsnit fokuserer derfor på Lønmodtagernes Dyrtidsmidler – herunder særligt LD Vælger.

I forbindelse med fastlæggelsen af den strategiske porteføljesammensætning foretages der en likviditetsanalyse af LD Vælger. Her opdeles aktiverne i tre likviditetsklasser: ultralikvide, semilikvide og illikvide aktiver. Baseret på ovenstående kategorisering stress-testes med udbetalingsscenarier svarende til hhv. 5

pct., 10 pct. og 20 pct. af den samlede portefølje på én dag. Det er ekstreme scenarier, der analyseres. Fx svarer scenariet med 10 pct. udbetaling på en enkelt dag omtrent til de samlede dyrtidsudbetalinger i hele 2022.

Ved store, uventede stød til udbetalinger sælges de mest likvide aktiver som udgangspunkt først. Derfor er der behov for en høj andel af likvide aktiver i LD Vælger. I investeringsrammerne for LD Vælger er der fastsat en maksimal allokering til illikvide aktiver. I den seneste analyse var vurderingen, at LD Vælger er i stand til at honorere store udbetalingskrav fra medlemmerne, også uden væsentlig gene for de tilbageværende medlemmer.

D.4.2 ESG-risici

LD Fonde arbejder med ESG-relaterede risici både strategisk og i den gennemførte investeringsstrategi.

Implementering af politik for samfundsansvar og håndtering af bæredygtighedsrisici sker i tæt samarbejde med samarbejdspartnere, herunder ved at:

- forpligte vores investeringsforvaltere til at inddrage hensyn til ESG
- bruge vores aktionærrettigheder
- screene porteføljen af børsnoterede investeringer og ekskludere selskaber som bryder vores principper for ansvarlighed
- investere i virksomheder, som bidrager til at fremme en bæredygtig omstilling
- overvåge udviklingen i ESG-nøgletal for investeringerne
- reagere rettidigt på bæredygtighedsrisici.

Vi har øget vores stemmeafgivelse på generalforsamlinger i betydelig grad, hvor vi har prioriteret vores indsats på:

- selskaber, som er under særlig observation pga. brud på globale normer, standarder og aktuelle engagements
- selskaber, som udgør mere end 0,1 % af vores portefølje
- danske selskaber
- selskaber med dårlig ESG-rating (baseret på rating fra vores samarbejdspartner Minerva).

I Rapport om samfundsansvar er det redegjort for måling af klimaaftrykket fra vores investeringer, ligesom der også er redegjort for eksklusionsprincipper. Rapporten bygger på anerkendte principper for nøgletalsberegning fra henholdsvis Forsikring & Pensions branchehenstilling om klimarapportering og fra vejledningen "ESG-hoved- og nøgletal i årsrapporten" udgivet af Danske Revisorer – FSR, Nasdaq og Finansforeningen

Bæredygtig allokering: LD Fonde allokerer til et Miljø og Klima mandat. Mandatet er klassificeret som et artikel 9 produkt i henhold til SFDR. De puljer LD Fonde tilbyder medlemmerne er ikke omfattet af krav om klassifikation i henhold til EU-taksonomi om bæredygtige investeringer.

Der findes yderligere oplysninger på ld.dk, herunder:

[Rapport om samfundsansvar](#)

[LD Fondes aktieinvesteringsstrategi](#)

[Aktivt ejerskab og stemmeafgivelse](#)

D.4.3 IT og cyberkriminalitetsrisici

LD Fonde fokuserer på risici forbundet med cyberkriminalitet, og for at minimere risikoen har LD Fonde tegnet en cyberkriminalitetsforsikring med en samlet dækningssum på 5 mio. kr. Der er fokus på arbejdet med at forebygge cyberkriminalitet. Derfor afholdes løbende møder med det eksternt tilknyttede Security and Operation Center, der overvåger drift og logs for LD Fonde. Herudover anvendes Center for Cybersikkerheds vurderinger i den fremadrettede stillingtagen til nye initiativer sammen med vejledninger fra sikkerdigital.dk.

D.4.4 Andre risici

Ud over de risici, der er beskrevet ovenfor, har LD Fonde identificeret nedenstående risici:

- Politiske risici
- Regulatoriske risici
- Omdømmerisici

Fælles for disse risici er, at de er svære at forudsige, svært kvantificerbare og svære at afdække.

D.5 Andre oplysninger

Der er ikke andre væsentlige oplysninger at tilføje til ovenstående gennemgang af LD Fondes risikoprofil.